Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Muistio

2.9.2022

VN/22968/2022
VN/22968/2022-MMM-2

Maa- ja metsätalousministeriön kirjallinen lausunto U 43/2022 vp: EU:n maataloustuotteiden maantieteellisiä merkintöjä koskevien sääntöjen uudistaminen

Komissio antoi asetusehdotuksen maataloustuotteiden maantieteellisiä merkintöjä koskevien sääntöjen uudistamisesta 31.3.2022 (COM(2022) 134 final). Ehdotuksen päätavoitteina on vahvistaa maantieteellisten merkintöjen suojaa sekä lisätä merkintöjen käyttöä ja hyödyntämistä koko EU:n alueella. Ehdotus kattaa sekä maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden, viinien ja tislattujen alkoholijuomien maantieteelliset merkinnät, että maataloustuotteiden laatujärjestelmät. Suomessa näistä järjestelmistä käytetään nimitystä nimisuojajärjestelmä.

Ehdotuksella yhdistetään eri sektoreiden maantieteellisiä merkintöjä koskevat säännöt samaan asetukseen. Samalla yhdenmukaistetaan ja yksinkertaistetaan nimitysten rekisteröintiä, suojaamista, valvontaa ja täytäntöönpanoa koskevia menettelyjä ja sääntöjä.

Järjestelmiin sisällytetään uutena asiana vapaaehtoisia kestävyyskriteereitä Pellolta pöytään –strategian mukaisesti. Nimitysten rekisteröinnin nopeuttamiseksi esitetään, että hakemusten tekninen käsittely siirretään EU:n teollisoikeuksien virastolle. Merkintöjen suojan tasoa vahvistetaan etenkin verkkokaupassa sekä estetään niiden väärinkäyttö verkkotunnuksina.

Tuottajaryhmiä koskevat säännöt sekä tuottajaryhmien tehtävät ja oikeudet maantieteellisten merkintöjensä hallinnoinnissa, edistämisessä ja valvonnassa laajennetaan koskemaan myös viinejä ja tislattuja alkoholijuomia. Uutena asiana säädetään hyväksytyistä tuottajaryhmistä, joiden valtuudet ja tehtävät ovat vielä tuottajaryhmiä laajemmat.

Laatujärjestelmistä aitoja, perinteisiä tuotteita koskeviin sääntöihin ei esitetä suurempia muutoksia. Myöskään vapaaehtoisia laatuilmaisuja koskevia sääntöjä ei muuteta.

Valtioneuvosto suhtautuu ehdotukseen pääosin myönteisesti ja tukee tavoitetta vahvistaa maantieteellisten merkintöjen suojauksen tasoa ja lisätä merkintöjen käyttöönottoa koko EU:n alueella. Valtioneuvosto kannattaa järjestelmiä koskevien sääntöjen ja menettelyjen yhdenmukaistamista.

Postiosoite **Postadress** **Postal Address**	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
Maa- ja metsätalousministeriö				
PL 30 00023 Valtioneuvosto	Hallituskatu 3 A Helsinki	0295 16001 +358 295 16001		kirjaamo.mmm@gov.fi

Valtioneuvoston mukaan on tärkeätä, että uudistuksessa huomioidaan Pellolta pöytään –strategian mukaiset kestävyysnäkökohdat ja rohkaistaan tuottajia sisällyttämään niitä maantieteellisten merkintöjen kriteereihin.

Valtioneuvosto kannattaa tuottajaryhmille ehdotettujen valtuuksien lisäämistä merkintöjensä hallinnoinnissa ja edistämisessä. Valtioneuvosto suhtautuu kuitenkin varauksellisesti hyväksytyille tuottajaryhmille ehdotettuihin merkintöjen valvontaan ja oikeustoimiin liittyviin valtuuksiin, etenkin jos tuottajaryhmillä on toimivaltuuksia koko EU:n alueella. Näitä uusia valtuuksia ja vastuita koskevia säännöksiä tulisi selkeyttää.

Valtioneuvosto katsoo, että vaikutuksia, joita aiheutuisi maantieteellisten merkintöjen hakemusten teknisen käsittelyn siirtämisestä EU:n teollisoikeuksien virastolle (EUIPO) tulee arvioida suhteessa teknisen käsittelyn siirtämisestä saatavaan hyötyyn.

Ehdotuksella ei katsota olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Ehdotusta on käsitelty Ranskan puheenjohtajakaudella maatalous- ja kalastusneuvostossa, maatalouden erityiskomiteassa sekä neuvoston työryhmässä. Tšekki on jatkanut asian käsittelyä työryhmässä sekä ilmoittanut antavansa puheenjohtajakautensa päätteeksi edistymisraportin. Euroopan parlamentissa ehdotuksen käsittelystä vastaa maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta (AGRI).

Neuvotteleva virkamies Maija Heinonen

Liitteet -

Jakelu Maa- ja metsätalousvaliokunta

Tiedoksi